

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:	Arkiv-ID: 05/2569- 10	Arkivkode: 000, &00	Saksbeh.: Nina Nissestad	Dato: 02.01.2008
	Journal-ID: 08/2		Telefon: 38 32 80 07	

**Vedr. høring av forslag til endringer i kommuneloven og
forvaltningsloven om rolleklarhet mv. i kommunesektoren**

Vedlagt følger Flekkefjord kommunens merknader til høringsnotatet behandlet av et politisk oppnevnt utvalg.

Med hilsen
Plan- og utvikling

Nina Nissestad
Rådgiver

Rådmann Svein Hermansen

Slettet: Mottakere:

Formatert tabell

Arkiv-ID: 05/2569- 8
Journal-ID: 07/17875

Arkivkode:
000, &00

Saksbeh.: Nina Nissestad
Telefon: 38 32 80 07

Dato:
05.12.2007

Vedr. forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner mv. - Høring

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommuner og fylkeskommuner mv. i kommunesektoren.

Velferds-Norge bygger på tillit og det er derfor av stor viktighet at kommunene sørger for at det er et tillitsforhold mellom seg og sine innbyggere. Som kommune er det viktig at allmennheten har tillit til at kommunene har høy etisk standard i sin virksomhet og har rutiner og kontrollmekanismer som sikrer dette.

Høringsnotatet inneholder følgende forslag til regler:

Etikkdimensjonen i kommuneloven

Å fremheve etikkdimensjonen i kommunelovens formålsbestemmelse som følger (§ 1):
...*"Loven skal også legge til rette for en tillitskapende forvaltning som bygger på høy etisk standard."* Det kan ikke utledes konkrete aktivitetsplikter av formålsbestemmelsen. Forslaget vil slå fast at kommuneloven skal legge til rette for en tillitskapende forvaltning og at kommunal virksomhet som bygger på en høy etisk standard.

Kommentar: Etter min vurdering er utvidelsen av formålsbestemmelsen til også å omfatte etikk viktig i dagens samfunn og må påregnes å bli viktigere.

Egenkontroll i kommunene

Det foreslås at den som reviderer for kommunen gis innsynsrett overfor kommunens private avtaleparter i samme utstrekning som kommunen selv kan kreve innsyn. Bestemmelsen tas inn som et tillegg til kommunelovens § 78 nr. 6 og lyder som følger: *"... Kommunens revisjon har samme rett til innsyn og informasjon som kommunen selv har overfor*

- a) *andre som er tillagt kommunal forvaltningsmyndighet eller oppgaver finansiert med kommunale midler og*
- b) *private som leverer varer eller tjenester til kommunen."*

I praksis vil revisors innsyns overfor private være avhengig av om kommunen har bygget inn en innsynsrett for revisor i avtalen.

Kommentarer: Jeg kan ikke se at bestemmelsen har noen negative sider. Den vil på sin side styrke kommunens revisjonsarbeid.

Habilitet for ledere og styremedlemmer m.v. i offentlig eide selskaper. Valgbarhet for ordfører mv.

Det foreslås å oppheve unntaket i forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav e, dvs at daglig leder og styremedlemmer blir inhabile når saker som gjelder selskap skal behandles i folkevalgte organer selv om selskapet fullt ut er eid av en stat eller kommune. Begrunnelsen for dette er at personer med spesiell tilknytning til selskaper kan identifisere seg med selskapet slik at det kan bli tvil om hennes eller hans upartiskhet. Opphevelsen av unntaket vil ikke hindre kommunene i å plassere folkevalgte i selskapenes organer. Konsekvensen blir imidlertid at disse må fratre når saker hvor selskapet er part behandles i folkevalgte organer.

Kommentarer: Bestemmelsen vil klart bidra til rolleklarhet som er hele formålet med regelendringene og må således sees på som positiv.

Departementer ønsker synspunkter på om det bør innføres valgbarhetsbegrensninger for ordfører og varaordfører i kommunale selskaper. Bakgrunnen for dette er at alle folkevalgte med styreverv vil kunne oppleve motsetninger mellom selskapets interesser og kommunens interesser. Ordføreren har en helt spesiell rolle ved at hun eller han er den fremste representant for kommunen. For allmennheten vil det være en nærliggende antakelse at ordføreren først og fremst skal ivareta kommunestyrets interesser. Skulle det oppstå motsetninger mellom kommunens og selskapets interesser, vil ordfører i egenskap av styremedlem ha plikt til å ivareta selskapets interesser. Dette kan skape usikkerhet om rollen hos både vedkommende selv og de andre styremedlemmene.

Kommentarer: Etter min vurdering bør ordfører og varaordfører ikke ha begrenset valgbarhet. Dette fordi det på en uheldig måte griper inn i det lokalpolitiske handlingsrommet.

Valgbarhet i kommunale foretak

Departementet foreslår at administrasjonssjef, administrasjonssjefens stedfortreder og medlem av kommuneråd og fylkesråd utelukkes fra valg til styret i kommunalt foretak. Dette er inntatt som følgende forslag til tillegg i kommunelovens § 65 nr. 2: "... Medlem av kommuneråd, medlem av fylkesråd eller administrasjonssjefen eller dennes stedfortreder kan ikke være medlem av styret.". Bakgrunnen for dette forslaget er administrasjonssjefens fullmakt til å instruere om utsatt iverksettelse. Departementet mener at administrasjonssjefen ikke kan ivareta denne oppgaven på samme uavhengige måte hvis hun eller han sitter i styret for foretaket.

Kommentarer: Jeg deler departementet vurdering av viktigheten av administrasjonssjefens fullmakt til å instruere om utsatt iverksettelse og at denne løses på utelukke valgbarhet.

Åpenhet og lovlighetskontroll

Det foreslås at vedtak om lukke møter og vedtak om habilitet skal kunne lovlighetskontrolleres særskilt. Videre at det skal ved vedtak om lukking av møter og vedtak om habilitet protokollføres hvilke(t) hjemmelsgrunnlag vedtaket bygger på. Dette er inntatt som forslag til tillegg i kommunelovens § 30 nr. 3: "... Vedtak om lukking og vedtak om habilitet skal protokollføres og det må fremgå hvilken rettsregel vedtaket bygger på.". Endringer i kommunelovens § 59 nr. 1: "...Det samme gjelder vedtak om lukking av møter, jf. § 31, og vedtak om habilitet. Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed er ikke gjenstand for lovlighetskontroll". Kommunelovens § 59 nr. 3. "Krav om lovlighetskontroll medfører ikke at den pålagde avgjørelsen gis utsatt iverksettelse med mindre det organ som har truffet avgjørelsen, kommunalt eller fylkeskommunalt organ overordnet dette eller departementet fatter slikt vedtak." .

Kommentar: Etter min vurdering er det bare positivt at disse sidene også kan bli gjenstand for lovlighetskontroll etter kommunelovens § 59.

Godtgjøring

Departementet foreslår at det gis regler som regulerer hvem som fastsetter godtgjøring til styremedlemmer i kommunale foretak og interkommunale selskaper. Dette inntas som tillegg i Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak av 24. august 2006 nr. 1033 § 2, hvor det fremkommer at kommunestyret fastsetter godtgjøring i kommunale foretak og representantskapet i interkommunale selskaper. Departementet foreslår også at det inntas note i regnskapene til kommunale foretak og interkommunale selskaper som opplyser om ytelser og lån til de enkelte ledende ansatte og medlemmene av styret. Kravet vil omfatte alle kommunale foretak og interkommunale selskaper uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som følges.

Kommentar: Jeg ser dette som naturlig i selskaper hvor offentlige midler forvaltes.

Suspensjon av folkevalgte

Kommunelovens suspensjonsbestemmelser åpner ikke for suspensjon i tilfeller hvor noen er tiltalt eller siktet for forhold som rammes av straffelovens kap. 10 som omhandler ulike former for fusk og uregelmessigheter i forbindelse med valg. Departementet mener at dette bør inngå som en av suspensjonsgrunnene for folkevalgte. At det ikke har vært rettstilstanden til nå beror på at denne typen forhold har vært så å si ukjent i norsk valgtradisjon.

Kommentar: Straffelovens § 10 bør absolutt inn som en suspensjonsgrunn for folkevalgte.

Med hilsen
Plan- og utvikling

Nina Nissestad
Rådgiver